

KRISTĪNE BALTAČA

CELĶVEDIS SVEŠVALODU APGUVEI

ĪSĀ
LAIKA
POSMĀ



lonet . academy

CELVEDIS SVEŠVALODU APGUVEI ĪSĀ LAIKA POSMĀ

[Autore: Kristīne Baltača]

Mazliet par mani

Es esmu Lonet.Academy radītāja. Tas ir valodu apguves tīkls un platforma valodu apguvējiem visā pasaulē, kas veido saikni ar tiešsaistes valodu pasniedzējiem. Agrāk esmu nodarbojusies ar starptautiskās loģistikas nozari, tagad brīvi runāju 4 valodās: angļu, krievu, latviešu un spāņu, un esmu daudzvalodu, CELTA sertificēts tiešsaistes angļu valodas pasniedzēja Lonet.Academy. Esmu apceļojusi vairāk nekā 52 valstis un apmeklējusi vairāk nekā 150 vietas visā pasaulē.

Šī grāmata Jums palīdzēs ātri apgūt svešvalodu. Neatkarīgi no tā, vai jūs jau esat apguvis pamatzināšanas vai tikai gatavojaties mācīties, šī grāmata ir ceļvedis kā soli pa solim īsā laikā uzlabot savas svešvalodu prasmes vismaz par diviem līmeņiem. Pasaule ir pilna ar cilvēkiem, kuri savā starpā saziņai izmanto tikai savu valodu. Bieži vien cilvēkam no malas vienīgais veids, kā tiešā veidā sazināties ar cilvēkiem no ārvalstīm, ir iemācīties runāt un saprast viņu valodu. Valodu apguvei nepieciešama daudzpusība un pielietojums globālās proporcijās. Bet es patiesi ticu, ka mēs dzīvojam vienā no interesantākajiem un zinātkārākajiem laikiem vēsturē personības izaugsmei un iespējām.

Kā būtu, ja jūs varētu runāt 4 dažādās valodās, lai viegli sazinātos ar cilvēkiem dažādos kontinentos un dotos ceļojumā pa pasauli?

Daudzi mūsdienu veiksmīgākie uzņēmēji un izcili zinātnieki runā vai vismaz saprot vairākas valodas. Tas palīdz viņiem gūt panākumus biznesā, jo viņi var labāk sazināties un risināt sarunas ar saviem partneriem no citām valstīm. Tas palīdz viņu biznesu pacelt starptautiskā līmenī un to veiksmīgi pārvaldīt. Tātad, lai gan dažiem valodu apguve ir hobijs, citiem tas ir tik būtiski, cik vien iespējams.

Kā būtu, ja jūs varētu ātri apgūt svešvalodu un ļoti īsā laikā pacelties pa karjeras kāpnēm?

Kā būtu, ja jūs varētu pievienot vēl vienu svešvalodu prasmi savam CV un uzlabot savas darba izredzes vienā sezonā?

Šeit ir iespēja, kā Jūs līdz tam varat nokļūt. Jā, nav viegli iemācīties jaunu valodu, un jums patiešām ir jāpieliek tam lielas pūles. Mērķa sasniegšanai nepieciešama konsekvence

un apņemšanās. Tieši tāpēc es uzrakstīju šo grāmatu, lai palīdzētu jums šajā procesā! Grāmatā ir maz teorijas, vairāk reāla pieredze.

Viss, ko es jums pastāstīšu, ir balstīts uz:

- reālu cilvēku rezultātiem,
- manu pieredzi 3 svešvalodu apgūvē,
- manu pieredzi angļu valodas mācīšanās,
- reāliem stāstiem par cilvēkiem, kuri mācās svešvalodas ar Lonet.Academy profesionāļu palīdzību.

Iedomājieties pārceļšanos uz ārzemēm, nezinot vietējo valodu. Mūsdienās tā ir ierasta situācija daudziem cilvēkiem, vai ne? Bet kā jūs plānojat sazināties? Vai plānojat mācīties, atrodoties ceļā? Vai arī jūs tiešām sagaidāt, ka cilvēki katrā valstī prot runāt angļiski? Ja jūs tā pieņemat, jūs pieļaujat kļūdu. Kāpēc - es jums pastāstīšu vēlāk šajā grāmatā (balstoties uz savu personīgo pieredzi). Varat būt drošs, ka šī grāmata iepazīstinās jūs ar dažiem pārsteidzošiem padomiem, trikiem un paņēmieniem, kas palīdzēs ne tikai ātri apgūt valodu, bet arī iemācīties to tekoši pārvaldīt.

Nekādu joku -to jau ir paveikuši simtiem Lonet.Academy valodu apgūvēju, kuri kļuva daudzvalodīgi un mainīja savu dzīvi. Man patīk runāt par viņiem un viņu stāstiem, un man patīk svinēt viņu panākumus. Tāpēc es esmu uzrakstījusi šo grāmatu jums, jo uzskatu, ka ikviens to var izdarīt. Ikvienam ir tiesības mācīties un augt.

Ja ļoti vēlaties apgūt svešvalodu, pavērt jaunus apvārsņus savai personīgajai izaugsmei un paplašināt savas dzīves iespējas, jūs variet to izdarīt! Šī grāmata ir paredzēta kā jūsu uzticīgais pavadonis šajā sarežģītajā, bet patiesi atalgojošajā ceļojumā.

Iemīliet valodu apguvi.

Atklājiet jaunu valodu.

Klausieties to, lasiet, dziediet, dejojiet, jūtiel, runājiet...

vienkārši izdzīvojiet to!

SATURS:

- | | |
|--|----|
| 1. NODAĻA: Kāpēc mācīties citu valodu? | 4 |
| 2. NODAĻA: Vārdnīcas apguves “noslēpumi” | 10 |
| 3. NODAĻA: Kā tikt galā ar gramatiku | 12 |
| 4. NODAĻA: Klausīšanās prasmju attīstīšana | 15 |
| 5. NODAĻA: Paplašiniet savu izpratni ar lasīšanu | 18 |
| 6. NODAĻA: Konsekvence ir galvenais | 22 |



KĀPĒC MĀCĪTIES CITU VALODU?

Mans valodu ceļojums sākās, kad dzirdēju Amaia Montero dziesmu “Palabras”. Tā skanēja radio vienā no tiem tumšajiem, aukstajiem un lietainajiem starpsezonas rītiem Latvijā. Tagad es ne tikai zinu no galvas daudzu Amaia dziesmu vārdus, bet arī tos saprotu. Tajā lietainajā rītā man tā bija tikai melodija. Tikai viņas balss tembrs, tās maigās līdzskaņu skaņas un augstie patskaņi... Es to klausījos un iemilējos.

Vai esat kādreiz iemilējies dziesmā valodā, kuru nesaprotat?

Tajā pašā dienā es atradu dziesmu vietnē YouTube un Google meklēju vārdus, lai uzzinātu, par ko tā ir. Tādējādi pirmais vārds, ko iemācījos spāņu valodā, bija “palabra”, kas nozīmē “vārds”. Un no paša pirmā „palabra” es sāku savu aizraujošo ceļojumu uz spāņu valodas apguvi. Tobrīd man nebija ne jausmas, ka tas mainīs manu dzīvi...

Pirmkārt, mums ir jāpieņem, ka dzīvojam daudzvalodu pasaulē. Tātad, lai veidotu saiknes, citas valodas zināšanas var nākt tikai par labu. Katra jauna valoda, ko apgūstat, ir tieša saikne ar citu kultūru. Zināšanas par to, kā runāt un saprast citu valodu, veicina arī tautas tradīciju, reliģijas, mākslas un vēsturiskā mantojuma izpratni. Soli pa solim tu sāc izprast dzīves redzējumu no to cilvēku perspektīvas, kuriem šī valoda ir dzimtā valoda. Tu pēkšņi sāc redzēt kaut ko tādu, ko iepriekš neesi redzējis. Tu sāc formulēt idejas jaunā veidā un daudzus dzīves aspektus uztveri atšķirīgi. Savukārt, lielāka izpratne veicina lielāku iecietību, empātiju un citu cilvēku pieņemšanu.

1. NODAĻA:

Un tas uz labo pusi maina tavu attieksmi pret dažādām tautībām, nācijām, kultūrām un rasēm.

Tas burtiski maina jūsu personību.

Jaunas personības rada jaunas idejas.

Jaunas idejas ved uz jauniem projektiem, jauniem mērķiem, jauniem draugiem, jaunām perspektīvām un jaunu dzīvi!

Kāpēc gan būtu jābūt vēlmei veikt šīs izmaiņas?

- Valodu apguve palīdz virzīt jūsu karjeru uz priekšu. Lielākā daļa manu studentu tika paaugstināti amatā vai mainīja darbu uz labo pusi viena gada laikā pēc angļu valodas apguves (izmantojot paņēmienus, kas aprakstīti vēlāk šajā grāmatā).
- Jaunas valodas apguve paver iespēju kādu dienu pārcelties uz citu valsti; lielākā daļa Lonet.Academy dalībnieku beidzot pārcēlās uz citu valsti un sāka mācīties citu valodu. Valodu apguve kļūva par viņu dzīves stilu.
- Tā atvieglo ceļošanu un ļauj izpētīt pasauli. Es personīgi būtu iestrēgusi Patagonijā (Argentīnas dienvidos), ja nezinātu spāņu valodu. Šeit man patiešām palīdzēja pat ierobežots „palabru” skaits. Un ticiet man, pasaulē ir daudz vietu, kur cilvēki nepārvalda nemaz angļu valodu, tāpēc, ja vēlaties ceļot, pat ar angļu valodas zināšanām vairs jau nepietiek. Labāk drīzumā sāciet mācīties vēl spāņu, franču, ķīniešu, arābu un / vai krievu valodu.
- Tas padara jūs par interesantu cilvēku, ar kuru runāt, un palīdz viegli iegūt jaunus draugus.



1. NODAĻA:

- Tas atver daudzas durvis, veicina jūsu pašapziņu un citu cilvēku cieņu.

Mēs uzdevām Lonet.Academy studentiem jautājumu: “Kāpēc jūs mācāties svešvalodu?” Un te ir tas, ko viņi mums atbildēja:

Andrejs, 46 gadi, dzīvo Latvijā, mācās angļu valodu.

“Esmu ugunsdzēsējs un savā profesijā augstākais amats, ko varu iegūt, ir darbs lidostā. Starptautiskā lidosta Rīga ir mans stratēģiskais mērķis, taču atrast darbu tur ir ļoti grūti. Es vienmēr esmu sapņojis par darbu lidostā. Taču te nepietiek ar pieredzi un prasmēm... Man ir jāzina laba angļu valoda, lai to iegūtu.”

Natālija, 49 gadi, dzīvo Šveicē, mācās itāļu valodu.

“Mans vīrs ir itālis. Dzīvojam kopā jau ilgu laiku un ģimenes ietvaros sazināmies vācu valodā. Bet viņa vecāki un radnieki dzīvo Itālijā un nerunā vāciski. Kad mēs dodamies pie viņiem ciemos, es jūtos neērti, ka nevaru sarunāties ar laulātā vecākiem un daudziem sava vīra draugiem. Tātad, es beidzot nolēmu mācīties itāļu valodu!”

Solveiga, 37 gadi, dzīvo Latvijā, mācās angļu valodu.

“Pirmais iemesls – manai pašizaugšmei un manam darbam, jo angļu valodas zināšanu uzlabošana vairor manu pašapziņu. Īpaši darbā, kur ar klientiem un partneriem jārunā angļiski. Otrs iemesls – man vienkārši patīk mācīties. Nodarbības ar manu angļu valodas pasniedzēju vienmēr ir interesantas un izglītojošas, mēs praktizējam angļu valodu runājot, lasot un klausoties par mūsdienu tehnoloģijām, mākslu, veselību un medicīnu, psiholoģiju un tamlīdzīgām lietām. Tātad, es zinu, ka es mācos daudz vairāk nekā tikai angļu valodu.”

1. NODAĻA:

Kreigs, dzīvo Skotijā, Apvienotajā Karalistē, mācās latviešu valodu.

“Es vienmēr esmu gribējis iemācīties otru valodu. Pagājušajā gadā es satiku savu draudzeni, un es nolēmu mācīties viņas valodu. Viņa ir no Latvijas. Un mana priekšrocība, apgūstot jaunu valodu, ir ne tikai iespēja sarunāties ar cilvēkiem no atšķirīgas vides un dažādas kultūras, bet arī izpratne par viņu pieeju dzīvei. Negaidīts ieguvums man ir tas, ka es uzzinu daudz jauna arī par Latvijas kultūru, dzīvesveidu un vēsturi.”

Justīne, dzīvo Latvijā, mācās angļu valodu.

“Šovasar strādāju ASV par ārstu un jutos ļoti neērti, runājot angļiski. Es vēlos to uzlabot, jo es vairs nevēlos tā justies. Tagad es to mācos, lai būtu gatava, kad parādās iespēja pārcelties uz ārzemēm darba vai dzīves dēļ.”



1. NODAĻA:

Vai atpazīstat sevi kādā no šiem viedokļiem?

Ja jūs lasāt šo grāmatu, ejiet uz priekšu un mainiet savu dzīvi! Iemīlieties mācībās. Mācieties valodu. Klausieties to, lasiet, dziediet, dejojiet, jūti,et, runājiet... vienkārši izdzīvojiet to!

Svešvalodas apguve ir viena no bagātinošākajām un iepriecinošākajām prasmēm, ko jūs varat apgūt savas dzīves laikā. Kā profesionāls valodu pasniedzējs, filologs un daudzvalodu cilvēks esmu lasījis daudz reklāmas rakstu, kuros izmantoti izdomāti gadījumi, lai izskaidrotu metodes, kā ātri apgūt valodu. Šī grāmata nav viena no tām.

Ja jūs esat mācījies valodu vairākus gadus, kāpēc joprojām ir grūti veikt pareizu sarunu? Jo jums trūkst dažu ļoti vienkāršu paņēmienu, kas ir būtiski svešvalodas apguvei. Protams, tas nenozīmē, ka tas ir viegli. Ir jāpieliek daudz darba, konsekvences un neatlaidības, tāpat kā jebkurā sasniegumā ar ilgtermiņa vērtību. Es zinu, ka jūs nevēlaties tērēt vēl trīs gadus, lai no jauna apgūtu valodu citā veidā. Lai palīdzētu jums apgūt valodu, es veltīju laiku, lai apkopotu un sniegtu dažus valodu apguves “noslēpumus”. Šī noteikti NAV grāmata “runā kā dzimtā valodā trīs mēnešos”. Tā ir ātra, aizraujoša un efektīva mācību procesa ceļvedis, lai justos pārliecināts, runājot kādā valodā. Tātad, iedziļināsimies un redzēsim, kā tas darbojas.

PIEZĪME! Lūdzu, ņemiet vērā, ka pielikumi un praktiskās darba lapas ir pieejamas tikai [Lonet.Academy](https://lonet.academy) lietotājiem un pēc pieprasījuma. Lūdzu, jautājiet savam [Lonet.Academy](https://lonet.academy) pasniedzējam pēc tām.

Pirmais solis, ko katrs veic, sākot apgūt jaunu valodu, neapšaubāmi ir vārdu krājuma – vārdu – paplašināšana. Palabras. Un visizplatītākais iebildums ir: “Es vienkārši nevaru atcerēties vārdus!” Viltība ir saprast, ka jums nav jāiegaumē visi vārdi. Jums nekad nav jāapgūst viss vārdu

krājums, lai apgūtu sarunu mākslu citā valodā. Paņemiet savu dzimto valodu un padomājiet par to... Vai jūs tiešām lietojat visu jūsu valodā esošo vārdu krājumu parastās ikdienas sarunās?

Ņemsim par piemēru spāņu valodu. Lai gan spāņu valodas vārdnīcā ir aptuveni 200 000 vārdu, vidējais spāņu valodas runātājs savā aktīvajā vārdnīcā izmanto tikai aptuveni 15 000 vārdu. Tas nenozīmē, ka viņi nezina visus pārējos vārdus. Tas nozīmē, ka viņi tos vienkārši neizmanto. Viņi tos patur savā pasīvajā vārdu krājumā. Tātad, **izveidojiet divu veidu vārdu krājumu: aktīvo un pasīvo**. Jūsu aktīvais vārdu krājums tiek saglabāts jūsu ilgtermiņa atmiņā. Jūsu pasīvais vārdu krājums ir tikai jūsu ilgtermiņa atmiņā. Tāpēc neuztraucieties, ja daži vārdi vienkārši “nepielīp” — tas ir normāli.

VĀRDNĪCAS APGUVES “NOSLĒPUMI”

Mans novērojums: kad es lasu spāniski vai klausos citu cilvēku sarunās, es atpazīstu dažus vārdus un saprotu tos. Bet, kad man jārunā, viņi vienkārši „neparādās”. Pēkšņi es tos pazaudēju un nevaru atcerēties. Tā es atšķiru savu pasīvo vārdu krājumu. Es zinu šos vārdus, es tos saprotu, bet es tos nekad neizmantoju, un es dzīvoju laimīgi, aizstājot tos ar citām frāzēm vai sinonīmiem.

Tātad, kāpēc šie pasīvie vārdi nepāriet uz manu aktīvo vārdu krājumu? Un kurus vārdus patiešām ir vērts iegaumēt?

Lūk - pietiek iemācīties divus līdz trīs tūkstošus vārdu. Tajā jāiekļauj vārdi, kas tiek izmantoti teikumu veidošanai un tiek izmantoti vispārējā sarunā. Jūs tos viegli atpazīsit, kad sāksit mācīties svešvalodu, tāpēc jums ir jākoncentrējas uz to. Kad jūs mācāties jaunus vārdus vai lasāt tekstu savā svešvalodā un izvēlaties dažus vārdus, kuru nozīmi nezināt, kā jūs izlemjat, vai tie ir jāiegaumē?

Pirms ievietojat tos savā atmiņu glabātuvē, mēģiniet iztēloties reālu situāciju, kurā jūs varētu izmantot šo vārdu vai vārdus. Tas ir – saistiet tos ar kontekstu. Esiet precīzs.



2. NODAĻA:

Kādā kontekstā (sarunā), kur, kad un ar ko jūs varētu lietot šos vārdus? Ja nevarat iedomāties šāda veida situāciju, jo parasti neapsprīžat šāda veida tēmu ar saviem paziņām vai tāpēc, ka parasti nelietojat šo vārdu pat savā dzimtajā valodā, netērējiet laiku, mēģinot to iegaumēt. **Koncentrējieties uz vārdu krājumu, ko izmantosit reālajā dzīvē.**

Vēl labāka prakse ir apgūt frāzes, nevis vārdus. Padomājiet par vārdu krājumu kā par milzīgu puzzle, kurā vārds apzīmē puzzles daļu, bet frāze ir kontekstuāli saistītu detaļu kopums (saskanīga doma). Varat iegaumēt tik daudz vārdu, cik vēlaties, taču tiem nebūs lielas jēgas, ja tie tikai veicina jūsu tehnisko atmiņu. Tas nozīmē, ka tie neveidos frāzes domu formulēšanai, turpretī valoda ir saistīta ar iespēju izteikt savas domas. Domājiet par idejām un frāzēm, kuras vēlaties izteikt kā par puzzles gabaliem - lai izveidotu visu puzzle, jums ir nepieciešami visi šie gabaliņi (vārdi vai frāzes). Valoda arī pieprasa, lai jūs šo puzzle varētu salikt kopā arī pareizajā secībā. Ja jums ir skaidrs priekšstats par šo puzzle, jūs varat noteikt, kur katrai tā daļai ir jānonāk. Tātad daudz efektīvāk ir iegaumēt visu "gabalu" jeb frāzi uzreiz, nevis tikai atsevišķus puzzles gabalus atsevišķi. Tāpēc konteksts ir svarīgs.

Konteksts veido puzzles galveno sastāvdaļu. Netērējiet laiku, lai apgūtu vārdu sarakstu tehniski (ārpus konteksta), ja vien neveicat atmiņas pārbaudes un trenēšanas uzdevumu.

Apgūstiet frāzes un strādājiet ar vārdiem, saistot tos kontekstā.

Vienmēr!

Lūdzu, skatiet piemēru: I pielikums (tikai Lonet.Academy biedriem)
Praktiskais uzdevums: Darba lapas 1.1., 1.2., 1.3. (Pēc pieprasījuma.
Lūdzu, jautājiet savam Lonet.Akadēmijas pasniedzējam)

KĀ TIKT GALĀ AR GRAMATIKU

Otrais solis, ar ko visi “cīnās”, ir gramatika – valodas algoritms. Un tā daudziem svešvalodu apguvējiem kļūst par grūtāko. Problēma ir tāda, ka, ja jūs neesat ļoti labi apguvis par savas dzimtās valodas gramatiku, tā var kļūt par grūtāko jūsu mācību procesa daļu. Vai skolā labi mācījāties dzimtās valodas gramatiku? Ja nē, jūs neesat viens! Jūs neesat vienīgais, kurš saka: “Gramatika man ir visgrūtākā daļa! Es to ienīdu skolā. Tas ir pārāk sarežģīti.”

Tomēr tagad es jums neteikšu: “Nemācieties gramatiku”! Gramatika ir valodas struktūra, tās sistēma un ļoti svarīga valodas apguves sastāvdaļa. No tās nevar izvairīties. Tātad, ja vēlaties apgūt svešvalodu, jums ir jāievēro arī šī daļa. Bet es iesaku jums izvēlēties citu pieeju gramatikas apguvei.

Pirms sākat apgūt kādu gramatikas likumu, tas ir jāatklāj pašam! Vai esat kādreiz dzirdējis par “vadītas atklāšanas” tehniku? Ja kādreiz esat apmeklējis nodarbības pie profesionāla valodu pasniedzēja, esmu pārlicināta, ka gramatikas likumi vai algoritma atklāšanas process jums ir pazīstams. Tas darbojas ļoti vienkārši un ļoti efektīvi. Un atkal - ir vajadzīgs konteksts!

Ļaujiet man paskaidrot, kā tas darbojas: konteksts (teksts/stāsts) sniedz informāciju par galveno ideju (nosaka sižetu) par to, kas notiek, kad, kur utt... Tā ir jūsu mīkla, kas jau ir izveidota (tā ir viens veselums) . Visi 13 gabali ir savākti. Pēc tam jūs detalizēti apskatāt mīklu un atpazīstat tajā esošos gabalus – frāzes un vārdus. Un jūs faktiski varat redzēt, ka dažiem konkrētiem gabaliem ir līdzīga „krāsa” jeb gramatikas modelis. Skolotājs palīdz jums to ievērot un

3. NODAĻA:

apstrādāt. Konkrētas krāsas gabali pieder noteiktam apgabalam (piemēram, attēlam - ziedam) puzzles iekšpusē. Tādā pašā veidā jūs atklājat konkrētus gramatikas likumu un formulējat algoritmu, pirms pat pasniedzējs jums to izskaidro.

Skolotāja loma šajā procesā ir virzīt jūs uz atklāšanu. Skolotājs jūs vada, bet jūs pats to atrodat! Viltība ir tāda, ka, ja tu kaut ko atklāj pats, tad tu to atceries daudz labāk nekā tad, ja tas tev ir tikko izskaidrots vai parādīts. Jo, kad jūs to atklājat pats, jūs esat pētnieks, jūs esat aktīvs dalībnieks un pētnieks. Bet, kad jums ir pateikts noteikums, jūs esat pasīvs novērotājs un informācijas saņēmējs. Vai jūs domājat, ka Kristofers Kolumbs varētu aizmirst Ameriku? Vai ir viegli aizmirst kaut ko, ko esi atklājis pats?

Kā aktīva valodu apguvēja es zinu, ka atcerēties noteikumus nav liela problēma. Izaicinājums ir tos pielietot runājot. Protams, tas nav tik vienkārši, kā izklausās. Es zinu. Man ir nebeidzama cīņa ar pakārtotiem vārdiem spāņu valodā. Tehniski es ļoti labi zinu pakārtotā vārda formu! Bet, kad runa ir par īstu sarunu, es turpinu paklupt.... Bet es turpinu trenēties! Es zinu, ka kādu dienu tas man iznāks dabiski.

Esat neatlaidīgs. Kad jūs sasniedzat augstāko vidējo līmeni, gramatika var jūs pārsteigt un ietekmēt jūsu motivāciju. Savukārt, sarežģītu konstrukciju pārņemšana var jūs no tās atturēt. Ir patiešām svarīgi atcerēties, ka jūsu galvenais mērķis ir komunikācija – ja vien jums tas nav nepieciešams akadēmiskajām studijām vai profesionālajai dzīvei.

Vēl viens ļoti svarīgs punkts, kas jāpiemin saistībā ar gramatikas apguvi, ir – **nemācieties vienlaikus vairāk par vienu tēmu (vienu gramatikas likumu). Nejauciet vairākas gramatikas tēmas vienā mācību sesijā un nesteidzieties ar gramatiku kā tādu.** Nepārejiet uz nākamās laika formas lietošanu, kamēr neesat pārliecināts esošās formas lietotājs.

3. NODAĻA:

Es iesaku virzīties ar gramatiku lēnām, it īpaši sākumā (iesācēju, pamatsastāva un vidējā līmeņa stadijā). **Gramatika patiešām ir kaut kas, kas prasa kvalitāti, nevis kvantitāti.** Labāk ir apgūt trīs pamatlaikus un tos pareizi lietot, nekā zināt 5 laiku struktūru un runājot tos haotiski sajaukt. Tāpēc, ja jums šķiet, ka jūsu galvā ir pilnīgs gramatikas noteikumu un formu haoss, speriet soli atpakaļ un vēlreiz pārbaudiet pamatus. Un neesiet vilušies. Atkāpšanās nenozīmē, ka jūs neattīstāties. Pārskatot gramatiku, jūs varat vienlaikus paplašināt savu vārdu krājumu, uzlabot klausīšanās izpratni un attīstīt savas runas prasmes.

Piemērs: II pielikums (pieejams tikai Lonet.Academy biedriem)

Praktiskais uzdevums: darba lapas 2.1., 2.2., 2.3. (Pēc pieprasījuma. Lūdzu, jautājiet savam Lonet.Academy pasniedzējam).

Valodas zināšanas un izpratne ir praktiska prasme. Jūs varat teikt, ka runājat valodā tikai tad, kad to saprotat (audio uztvere) un runājat (brīvi sazināties ar citiem cilvēkiem par dažādām tēmām). Iepriekšējie divi valodas apguves aspekti – vārdu krājums un gramatika – palīdz jums saprast valodu un tajā runāt. Taisnība? Tad kāpēc mēs bieži dzirdam no valodu apguvējiem: “Es jau trīs gadus mācos spāņu valodu. Es zinu daudz vārdu un lieliski zinu gramatiku, bet, skatoties filmu spāņu valodā, es joprojām nesaprotu pat pusi no tā, ko viņi saka. Vai man ir slikta dzirde klausīties un saprast citās valodās?!”

Vēl viens tipisks piemērs attiecībā uz spāņu valodu ir šāds: “Es varu lasīt grāmatas spāņu valodā un saprotu gandrīz visu, bet, dzirdot spāņus runājam, es to vienkārši nevaru saprast... viņi runā tik ātri!!! Es vienkārši nepārvaldu ātrumu, tāpēc man trūkst jēgas tam, ko viņi saka.”

3. NODAĻA:

Vai arī par angļu valodu: “Es varu runāt diezgan labi angļiski un jūtos labi, lasot angļu valodā, bet es izvairos runāt ar tiem, kuriem angļu valoda ir dzimtā, jo, kad viņi runā, es nesaprotu gandrīz pusi no tā, ko viņi saka. Es jūtos tik neapmierināts, jo viņiem ir šis akcents, kas tik ļoti atšķiras no tā, ko esmu iemācījies.”

Nu tas nav nekas jauns. Katrs valodas apguvējs zina, ka klausīšanās izpratne ir viena no grūtākajām daļām, it īpaši sākumā. Un es domāju, ka es zinu, kāpēc. Tas ir tāpēc, ka **klausīšanās prasa ilgstošu treniņu**. Tā ir neskaitāmu stundu prakse (tāpat kā runāšana).



KLAUSĪŠANĀS PRASMJU ATTĪSTĪŠANA

Tāpēc ir tikai viens veids, kā strādāt pie klausīšanās prasmēm – klausīties! Un esmu pārlicināta, ka tas jums nav jaunums. Bet problēma ir tā, ka daudziem no mums nav laika veltīt neskaitāmas stundas klausīšanās uzdevumam. Mums visiem ir daudz citu pienākumu un prioritāšu. Es esmu tāda pati – ļoti aizņemts cilvēks. Un manā dzīvē ir arī citas aizraušanās un prioritātes, izņemot spāņu valodas apguvi. Man ir savs uzņēmums (business), es mācu angļu valodu (apmēram 5 – 6 nodarbības dienā), man ir divi bērni, es sportoju (pludmales volejbola treniņi 3 reizes nedēļā), es lasu grāmatas un man ir sava privātā dzīve. Labi. Tātad, kā man izdodas atrast laiku klausīšanās praksei?

Mana pieredze:

es to padarīju par daļu no savas ikdienas un iekļāvu klausīšanos kā ieradumu starp dažādiem notikumiem. No manām mājām līdz pludmalei, kur man ir volejbola treniņš, ir vajadzīgas 25 minūtes. Tāpēc tā vietā, lai klausītos savas iecienītākās dziesmas angļu valodā, es noklausos interviju ar kādu spāņu valodā.

Piemēram, man patīk klausīties, kā Isabella Allende stāsta par savu dzīvi, literatūru, feminismu, dzimumu nevienlīdzības problēmām utt. Šis ir tēmas, kas man patīk, un laiks paskrien vēja spārniem, klausoties viņu. Tātad, tā ir apmēram 20 minūšu klausīšanās no rīta. Tas pats, kad es atgriežos – vēl 20 minūtes. Vēl viena klausīšanās prakse ir tad, kad es gatavoju. Gatavojot man patīk klausīties mūziku, tāpēc es klausos dziesmas spāņu valodā. Man labāk patīk klausīties dziesmas, nevis kādu citu valodas formu, jo man nav daudz jākoncentrējas uz vārdiem. Tā manas ausis saņem vēl vienu “spāņu skaņu” sastāvdaļu un tajā pašā laikā es nenovēršu uzmanību no ēst gatavošanas. Un tās at-

4. NODAĻA:

kal ir apmēram 30 minūtes! Būtībā esmu gandrīz pārstājusi klausīties angļu valodā un pārgāju jau uz spāņu valodu. Un tā kā tā kļuva par manu ierasto praksi (sava veida ieradumu), es nejutos, ka esmu sevi piespiedusi! Un tas ir svarīgs punkts. Es klausos lietas, kas mani interesē. Vienīgā atšķirība ir tā, ka es klausos to spāņu valodā.

Padariet savu klausīšanās praksi par rutīnu. Rutīna kļūst par ieradumu. Ieradums noved pie procesa automatizācijas, un tas beidzot kļūst par jūsu dzīves un personības daļu. Sāciet ar vienkāršu audio materiālu (no studenta grāmatas) un pakāpeniski palieliniet grūtības līmeni. Konsultējieties ar savu valodas pasniedzēju, lai viņš jums palīdzētu ar audio materiāliem un idejām.

Klausieties ne tikai vienkāršus ierakstus. Jūs nevarat dzīvot ar prātu, ja vēlaties progresēt. Turklāt dažādiem cilvēkiem mēdz būt dažādi akcenti. Tāpēc ir prātīgi tam sagatavoties. Šeit plaša klausīšanās palīdzēs pieradināt ausis vieglāk saprast svešvalodu. Sarunas reālajā dzīvē ir ārkārtīgi svarīgas, tāpēc mēģiniet klausīties intervijas, podkāstus, videoklipus YouTube utt. Tajā valodā, kuru mēģināt apgūt.

Galvenais ir klausīties dažādus cilvēkus, dažādas balsis, dažādus akcentus. Tāpēc mēģiniet mācīties, izmantojot kontekstu, kas jums ir personiski saistošs. Piemēram, varat klausīties ziņas, dažāda satura izzinošos video, audiogrāmatas utt., lai katru dienu nodarbotos ar plašu klausīšanos. Klausieties savu mīļāko podkāstu. Ņemot vērā to dažādās tēmas, jūs noteikti atradīsiet kaut ko, kas jums patiks. Podkāsti parasti tiek ierakstīti klusā studijā, tāpēc dialogs ir skaidrs. Atrodiet pārraides stenogrammu (dokumentu, kurā podkāstu dalībnieku teiktais parādās rakstiskā veidā) un klausieties, ieskatoties tajā.

Ņemiet vērā jauno vārdu krājumu, ar kuru saskaraties. (Vai atceraties...? Atzīmējiet frāzes, nevis tikai dažus vārdus!)

Piemērs: III pielikums (pieejams tikai Lonet Academy dalībniekiem)
Praktiskais vingrinājums: darblapas 3.1., 3.2., 3.3., 3.4 (Pēc pieprasījuma. Lūdzu, jautājiet savam Lonet Academy pasniedzējam)

PAPLAŠINIET SAVU IZPRATNI AR LASIŠANU

Es dzīvoju dinamiskā un daudznacionālā pilsētā - Barselonā, tā ir skaista un daudzveidīga pilsēta Spānijas ziemeļos, Vidusjūras krastā. Nav pārsteigums, ka Barcelona piesaista cilvēkus no visas pasaules: dažādu profesiju, kultūru un izglītības cilvēkus. Daudzi no mums šeit (es domāju, šeit mītošie draugi no visas pasaules) runā daudzās valodās. Un jautājums “Kādās valodās jūs runājat?” šeit ir ļoti izplatīts.

Kad es pārcēlos uz Spāniju, es faktiski varēju tikai nedaudz parunāt spāniski. Varēju iepazīstināt ar sevi, pateikt savu vecumu un pateikt, no kurienes esmu... Es pat varēju palūgt kafiju ar pienu un pasūtīt kādu tipisku ēdienu restorānā. Taču es uzdevu sev jautājumu: vai es tiešām varu teikt, ka es runāju spāniski? **Kā var noteikt punktu vai brīdi savā valodas mācību procesā, kad cilvēks var teikt: “Es runāju šajā valodā.”** Kā es varu atšķirt savu spāņu valodas zināšanu līmeni, lai tas man būtu uzskatāms par “runājamo” valodu?

Nu... katrs izvirza savu mērķi valodas apguves procesā. Personīgi es izvirzīju savu **mērķi sākt lasīt grāmatas spāņu valodā.** Nolēmu, **ka brīdī, kad varēšu tās lasīt, nemeklējot katru otro vārdu vārdnīcā, es uzskatišu spāņu valodu par prasmī, kas man patiešām piemīt.** Tā man būtu pāreja no “skolas” uz autentisku valodas lietojumu. Tātad, kad es sasniedzu B2 līmeni savā studentu grāmatā un gramatikas grāmatā, es biju ienirusi plašas lasīšanas praksē.

“Plaša lasīšana” nozīmē lasīšanu prieka pēc. Tā nav mācīšanās, lai gan tā ir viena no efektīvākajām metodēm valodas apgūvei! Tas ietver plašu dažādu tekstu lasīšanu,

5. NODAĻA:

lai attīstītu valodas izpratni un palielinātu lasītprasmi un vārdu krājumu. Ir svarīgi saprast, ka valodas apguve nenozīmē tikai mācības, tā ir arī valodas attīstīšana, saskaroties ar tās pielietojumu.

Iepazīstieties ar dažāda veida lasāmvielu, lai paplašinātu savas vispārējās zināšanas un valodas izpratni. Plaša lasīšana var ietvert grāmatu, avīžu, žurnālu, tiešsaistes materiālu lasīšanu — jebko, kas nav rakstīts valodas apguves nolūkos. Tas ir veids, kā iegremdēties valodā. Praktizējot plašu lasīšanu, jūs piedzīvojat savu otro valodu tās autentiskā formā.

Mācību materiāli ir ļoti svarīgi, taču tie pilnībā nepakļauj jūs valodai tās dabiskajā formā. Kad jūs saskaraties ar vārdu vai frāzi, ko nesaprotat, nemeklējiet savu vārdnīcu. Mēģiniet izdomāt, ko tas saka, izmantojot esošās zināšanas par tēmu, savu pasīvo vārdu krājumu un visus vārdus, kas varētu izskatīties līdzīgi vārdiem jūsu dzimtajā valodā. Vairumā gadījumu jūs varat izcelt to nozīmi no konteksta. Protams, ja domājat, ka esat to izdarījis, varat to pārbaudīt, izmantojot savu vārdnīcu vai tiešsaistes tulkošanas rīku. Taču teksta apstrāde palīdzēs izmantot esošās zināšanas izvēlētajā valodā, balstīties uz tām un nostiprināt izpratni.

20 idejas plašai lasīšanai:

- Emuāri par jūsu iecienītākajiem tematiem. Piemēram, ja jums patīk futbols un jūs mācāties itāļu valodu, lasiet ziņas par futbolu itāļu ziņu vietnē. Saturs jūs ieinteresēs, un jūsu esošās zināšanas par spēli palīdzēs jums saprast lasīto. Turklāt jūs saskarsities ar jauniem vārdiem, kas saistīti ar jums svarīgu tēmu. Tas nozīmē, ka jūs ne tikai palielināsiet savu vārdu krājumu, bet arī varēsiet izmantot šos vārdus sarunā. Tie kļūs par jūsu aktīvā vārdu krājuma daļu.
- Sekojiet tvītiem vai Facebook lapām no cilvēkiem, kuri lieto jūsu izvēlēto valodu, jūs redzēsiet daudz īsu teikumu visas dienas garumā, kas jūs iepazīstinās ar jauniem vārdiem vai frāzēm, bet kas ir viegli sagremojami un nepārslogos jūs.
- Komiksi ir lielisks veids, kā iemācīties pamata runu.
- Romāni iepazīstinās jūs ar izsmalcinātāku valodas lietojumu. Šeit ir svarīgi uzsvērt, ka jums tajos jāiedziļinās lēnām un pamazām jārodas priekšstatam par sižetu.
- Iespējams, vēlēsities sekot kādai slavenībai Twitter vai Instagram vai Youtube valodā, kuru mācāties. Tas jums katru dienu sniegs kaut ko lasāmu, ko varēsiet pielāgot citām darbībām. Lasiet emuāru vai apskatiet savu izvēlēto lapu, gaidot autobusu no rīta vai kafijas pauzes laikā. Viena lieta, kas jāpatur prātā, lasot neformālus rakstus, piemēram, emuārus vai sociālo mediju ziņas, ir tas, ka liela daļa satura bieži ir slengā. Tas ne vienmēr ir slikti — patiesībā var būt noderīgi zināt dažas slenga frāzes, taču jums ir jāapzinās, kas ir slengs un kas ir formālāka runa.

Tāpat kā jebkurā valodu apguves aspektā, galvenais ir iejusties rutīnā. Tādā veidā jūs zināt, kad gatavojaties lasīt savā izvēlētajā valodā, un zināt, ka jums tam dotajā brīdī ir

5. NODAĻA:

laiks. Tas, ko jūs lasāt, ir pilnībā atkarīgs no jums (lai gan es iesaku konsultēties ar savu pasniedzēju, lai pārliecinātos, ka saturs atbilst jūsu līmenim). Vissvarīgākais ir katru dienu atlicināt laiku lasīšanai un, ja nepieciešams, piezīmju veikšanai.

Protams, valodas apguves iemesls var ietekmēt jūsu lēmumu par to, ko lasīt. Ja jūs mācāties valodu, lai studētu ārzemēs, ir lietderīgi iekļaut galvenokārt akadēmiskos darbus, ar kuriem jūs saskarsities, uzsākot studijas. Tas nenozīmē, ka jūs nevarat lasīt tekstus arī sava prieka pēc, taču jūsu prioritāte būs tikt galā ar akadēmisko rakstīšanu. Plaša lasīšana valodu apguvējiem ir būtiska, taču tai nevajadzētu kļūt par pienākumu. Šī ir jūsu iespēja sākt dzīvot valodā, kuru mācāties, tāpēc izmantojiet to maksimāli.

Lūdzu, skatiet piemēru: IV pielikums (pieejams tikai Lonet.Academy lietotājiem. Lūdzu, jautājiet savam pasniedzējam)

Praktisks uzdevums jums: darblapas 4.1., 4.2., 4.3., 4.4 (pieejamas pēc pieprasījuma. Lūdzu, jautājiet savam Lonet.Academy pasniedzējam)



KONSEKVENCE IR GALVENAIS

Pasaule ir pilna ar cilvēkiem, kuriem no skolas laikiem ir svešvalodas kvalifikācija, bet tagad viņi saka, ka neatceras ne vārda. Citi ķeras pie valodas apguves jau kā pieaugušie un metas tajā tikai tāpēc, lai ātri vien saprastu, ka pazūd vēlme to apgūt, un viņi padodas, kad savā vārdu krājumā ir tikai daži vārdi vai frāzes.

Kopējā problēma ir konsekvences trūkums. Ikviens var iemācīties valodu. Atcerieties, ka mēs visi iemācījāmies runāt savā dzimtajā valodā, un ir neskaitāmi stāsti par cilvēkiem, kuri ir pārcēlušies uz dzīvi citā valstī, nezinot, kā runāt šajā valodā, bet ir to apguvuši un brīvi runā dažu mēnešu laikā. Kāpēc? Jo viņus tas ieskauj katru dienu. Viss, ko viņi lasa vai dzird, ir valodā, kuru viņi sākotnēji nesaprot, bet kas viņiem ir ļoti ātri jāsaprot. Viņi pastāvīgi saskaras ar jauno valodu, un tas palīdz viņiem to apgūt ātrāk.

Protams, svešvalodas apguve, dzīvojot dzimtajā zemē, ir savādāka. Jūsu mācīšanās atbilst citām saistībām un neiegremdē jūs valodā tādā pašā veidā. Bet, padarot konsekvenci par galveno valodas apguves sastāvdaļu, jūs nodrošināsiet sev platformu, lai ātri mācītos.

Esmu jau runājusi par dažām metodēm, kuras es un mani skolēni izmantoju, lai nodrošinātu, ka mēs katru dienu pievienojam nelielu daudzumu valodas apguves. Un ir divas lietas, kas liek jums turpināt savas pūles, kad jums kļūst grūti tam atrast laiku: pārāk bieži cilvēki padodas, jo saka, ka jau vairākus mēnešus mācās valodu un vēl to nepārvalda. Bet, ja viņi paspertu soli atpakaļ, viņi saprastu, ka zina daudz vairāk, nekā zināja, kad viņi sāka.

6. NODAĻA:

Izvirzi mazus mērķus un strādā pie tiem. Mazais mērķis varētu būt apgūt jaunu vārdu krājumu par konkrētu tēmu vai apgūt kādu gramatikas likumu.

Neatkarīgi no tā, ko izvēlaties, uzstādi sev sasniedzamu mērķi, apņemties ikdienas uzdevumus, lai to sasniegtu, un atalgojiet sevi, kad sasniedzat mērķi. Pat ja jūsu mērķis ir veltīt papildu pusstundu lasīšanai tajā dienā, kad jums nav motivācijas. Lieciet sev to darīt un pēc tam apbalvojiet sevi. Jūs ne tikai kaut ko iemācīsities, bet arī jutīsities labi par sevi.

Es neesmu šeit, lai reklamētu savus apmācību pakalpojumus vai Lonet.Academy pasniedzējus, bet man jāsaka, ka lielākā daļa valodu apguvēju manā platformā atzina - **viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc viņi turpina mācīties kopā ar savu pasniedzēju, ir tas, ka pasniedzējs viņus motivē, palīdz noturēt mācību procesu un disciplinē viņus „atradīties”**. Un darīt lietas, kad viņi isti nevēlas to darīt. Ir arī vērts sev atgādināt, ka tas bija kaut kas, ko jūs sākumā gribējāt darīt!

Tāpēc neuztraucieties par sevi, ja jūsu progress ir lēnāks, nekā jūs varētu cerēt. Ikvienam būs daži valodu apguves aspekti, kas būs īpaši izaicinoši. Triks ir atcerēties, ka process ir jautrs. Sviniet kādu mazu panākumu katru dienu. Esiet laipns pret sevi. Atcerieties mērķi, bet koncentrējieties uz procesu un izbaudiet mācīšanos. Viens no lielākajiem iemesliem, kāpēc cilvēki nemīl valodu apguvi, ir tas, ka viņiem tā sāk šķist biedējoša. Pirmajās dienās, kad apgūstat pamatus vai, iespējams, atkārtojat iepriekš apgūtās lietas, var būt viegli ik pēc dažām dienām veltīt tam 3–4 stundas. Taču, tā kā mācību saturs kļūst sarežģītāks, 4 stundas vēlāk var šķist neticami ilgs laiks. Tātad, sadaliet lietas. Nav neviēna noteikuma, kas teiktu, ka visas mācības katru dienu ir jāveic vienā piegājiēnā.

6. NODAĻA:

Atrodiet veidus, kā iekļaut valodu apguvi esošajās aktivitātēs. Mācieties “mazās porcijās” (25 minūtes) vairākas reizes dienā, nevis nepārtraukti 4 stundas katru piekto dienu. Saistiet savu valodu apguvi ar citām aktivitātēm, kas jums patīk.

Atcerieties, ka katru reizi, kad runājat, lasāt vai klausāties svešvalodā, jūs pastiprināt savu mācīšanos. Jo vairāk jūs to darāt, jo ātrāk redzat rezultātus un kļūstat motivētāks. Apģūstot loka šaušanu, ir teiciens – “esi viens vesels ar bultu”. Šo pašu moto var attiecināt arī uz valodu apguvi: **esi viens vesels ar valodu, ko mācies**. Valodu apguve ir izdevīga. Tas ceļ pašapziņu, karjeras izredzes, dzīves iespējas un jūsu skatījumu uz apkārtējo pasauli. Konsekventi atgādiniet sev, kā jutāties, kad pirmo reizi paņēmat savus mācību materiālus.

Atcerieties aizrautību sākumā? Gaidīšana? Cerība? Izmantojiet šīs sajūtas katru dienu. Iemīlieties valodu apgūvē. Izdzīvojiet savu apmācību. Dzīvojiet savā jaunajā valodā. Iedvesmojieties no saviem panākumiem un mainiet savu dzīvi.